

PROGRAM PROFILAKTYKI

w Gimnazjum nr 2 im. Królowej Zofii w Sanoku

1. Diagnoza środowiska szkolnego.

Na podstawie analizy dokumentacji szkolnej, ankiet, obserwacji, rozmów z nauczycielami, uczniami, rodzicami-opiekunami, pracownikami MOPS, PPP, kuratorami sądowymi jako **główne czynniki ryzyka** wyróżnia się : wysoką absencję, palenie papierosów oraz zagrożenie innymi uzależnieniami, zachowania agresywne. Do najważniejszych **czynników chroniących przed zachowaniami problemowymi** zalicza się : silną więź emocjonalną z rodzicami, zainteresowanie nauką szkolną, regularne praktyki religijne, uwewnętrzniony szacunek do norm , wartości, autorytetów, umiejętność rozwiązywania problemów, poczucie wiary w siebie (własnej skuteczności), zdolności umożliwiające dobre wyniki w nauce, wrażliwość społeczną.

2. Poziomy profilaktyki.

Profilaktyka to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Szkoła jest miejscem profilaktyki pierwszorzędowej, która polega na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom, w szczególności na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia. Zarówno wychowanie jak i działania profilaktyczne powinny prowadzić do kształtowania właściwych postaw i zachowań.

3. Cele i zadania profilaktyki :

- zwiększanie poczucia bezpieczeństwa w szkole,
- kształtowanie właściwych nawyków postaw, które pozwolą przeciwdziałać paleniu, picciu, agresji, wagarom,
- kształtowanie świadomości pedagogicznej rodziców (rodzicielstwo jako świadoma odpowiedzialność za dziecko), uwrażliwianie rodziców na potrzeby dzieci,

- dostarczenie adekwatnych informacji dotyczących skutków zachowań ryzykownych,
- angażowanie uczniów w pozytywną działalność, stwarzanie sytuacji pozwalających na samorealizację, odkrywanie mocnych stron.

4. Działania profilaktyczne:

a) Włączenie rodziców w opracowanie i realizację szkolnego programu profilaktyki :

- zachęcanie rodziców do zdeklarowania się w jakim zakresie, wymiarze są skłonni zaangażować się w życie szkoły,
- wspólna dyskusja zmierzająca do wypracowania programu,
- ustalenie form współpracy (konsultacje, kontakt telefoniczny, rozmowy indywidualne, spotkania grupowe, rozmowy z pedagogiem),
- pomoc w organizowaniu pierwszego kontaktu ze specjalistą (wg potrzeb).

b) Uświadamianie korzyści płynących z systematycznego uczestniczenia w zajęciach lekcyjnych oraz skutków niesystematycznego uczęszczania do szkoły :

- zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia, właściwymi przepisami prawa oświatowego, statutem szkoły,
- wypracowanie i stosowanie szkolnego systemu interwencji w przypadku wysokiej absencji,
- promowanie pozytywnych postaw, stosowne nagradzanie.

c) Propagowanie zdrowego stylu życia :

- przedstawienie adekwatnych wiadomości uczniom i rodzicom o środkach uzależniających, skutkach zdrowotnych, społecznych i prawnych ich używania,
- spotkania z pracownikami właściwych poradni, punktów konsultacyjnych, specjalistami,
- kształtowanie umiejętności odmawiania, skutecznego przeciwstawienia się naciskowi grupy,

- realizacja programu antynikotynowego lub innego profilaktycznego, psychoedukacyjnego,
- reagowanie na przejawy zachowań świadczących o uleganiu złym nałogom,
- ukazanie alternatywnych sposobów organizowania życia, organizowanie zajęć pozalekcyjnych (kółka zainteresowań wg potrzeb młodzieży, spotkania integrujące, zabawy, biwaki...),
- wykorzystanie uczestnictwa uczniów w praktykach religijnych dla dostarczania wiedzy o wartościach uniwersalnych (nawiązanie współpracy z katechetami, duchownymi opiekującymi się naszymi uczniami),
- budowanie pozytywnych relacji koleżeńskich (wycieczki klasowe, imprezy szkolne, zajęcia integracyjne),
- poznanie zasad prawidłowej komunikacji interpersonalnej oraz sposobów rozwiązywania konfliktów,
- przedstawienie możliwości radzenia sobie w sytuacjach trudnych, stresujących (techniki relaksacyjne, umacnianie poczucia własnej wartości), korzystanie z istniejących programów lub wdrażanie pomysłów autorskich,
- upowszechnianie wśród uczniów znajomości zachowań asertywnych,
- realizacja programu przeciwdziałania agresji (spotkanie z prelegentem oraz cykl zajęć),
- wypracowanie wspólnej polityki szkoły wobec zachowań agresywnych uczniów i wdrażanie jej przez wszystkich pracowników,
- przeprowadzenie zajęć przybliżających techniki efektywnego uczenia się jako krok w kierunku eliminowania lęku przed niepowodzeniem dydaktycznym.

d) Stałe doskonalenie się nauczycieli i innych pracowników szkoły w zakresie pracy wychowawczej, udział w warsztatach, wymiana doświadczeń, samokształcenie.

5. Zasoby:

- kadra pedagogiczna wśród której są osoby posiadające dodatkowe kwalifikacje z zakresu profilaktyki (uprawnienia do realizacji programu „Drugi Elementarz, czyli Program 7 Kroków”, „Sobą Być Zdrowo Życ”, „Zdrowe Serce”, „Trzy Koła”),
- nauczyciele z kwalifikacjami do prowadzenia zajęć „Wychowanie do życia w rodzinie”,
- literatura tematyczna, materiały informacyjne, środki audiowizualne (w tym szereg kaset wideo dotyczących spraw profilaktyki),
- nawiązana ścisła współpraca z prelegentem zajmującym się zagadnieniami wychowania i profilaktyki,
- systematyczny kontakt z pracownikami Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej (w tym Punkt Konsultacyjny),
- dostęp do wybranych programów profilaktyczno -wychowawczych oraz stworzenie autorskich projektów cykli działań z zakresu profilaktyki uzależnień, wspieranie pozytywnych zachowań, poszukiwanie i umacnianie wartości w człowieku oraz przeciwdziałanie agresji,
- stała współpraca z pielęgniarką szkolną,
- pozyskanie specjalistów, ludzi z pasją wśród rodziców naszych uczniów,
- gotowość wszystkich pracowników do doksztalcania się, do kreatywnych działań.

6. Ewaluacja:

- analiza dokumentacji szkolnej,
- obserwacje,
- sprawozdania z realizacji programów profilaktyczno-wychowawczych, zajęć pozalekcyjnych,
- ankiety, rozmowy.